

ЛИДЕРСКИ КУРС ЗА КОМАНДИРИ НА ВОДОВИ СО ПИТОМЦИТЕ ОД 4 ГОДИНА НА ВОЕНА АКАДЕМИЈА ЛИДЕРИ НА НОВОТО ВРЕМЕ

Како круна на школувањето на Воената академија, питомците од 4 година на додипломски студии го посетуваа Ли- дерскиот курс за командири на водо- ви – ККВ 2015 во период од 9 јуни до 20 јули. Целта на курсот е кандидатите за офицери да се оспособат за извршување на почетни- те командирски должности и задачи во еди- ниците на АРМ и за успешно командување, контрола и употреба на своите единици во мир или во војна. Со реализацијата на курсот се постигна след- ното:

- питомците се изградија како старешини на АРМ, компетентни, иницијативни, кре- сите земјишни временски услови кои бара- ат поголеми напругнувања и одрекувања;
- се запознаа со местото, улогата, правата и должностите на командирот на водот во реализацијата на задачите и обуката; – се оспособија за практична примена на општите и посебните методски начела во реализацијата на задачите и обуката;
- го развија чувството за воена суб орди- нација, едностарешинство и дисциплини- раност и потребите за потполно, навре- мено и точно извршување на добиените задачи;
- се оспособија за редовно и правилно сле- дење и проценување на појавите и одно- сите во водот, со чувство за вреднување на работата, развивање на правилни меѓучовечки односи и грижа кон потчине- тите;
- ја разбраа и ја прифатија потребата од спроведување на мерките за безбедност и самозаштита за зачувување на животот и здравјето на луѓето и исправноста на МТС во текот на обуката и извршувањето на добиените задачи.

Со одлука на Наставно научниот совет на ВА за раководител на ККВ 2015 беше одреден вон.проф. д-р Ненад Танески, потполковник, раководител на Катедрата за воени науки и вештини, а за негов заменик беше назначен доцент д-р Александар Петровски, мајор, исто така од Катедрата за воени науки и вештини на ВА. Лидерскиот курс за командири на водови во согласност со Елаборатот за ККВ донесен во 2009 г. на ВА трае вкупно 33 работни дено- ви, односно 198 наставни часови. Курсот се реализираше во два дела: 1. Општ дел - со времетраење од 9 работни ативни, флексибилни, ефикасни, лојални, комуникативни, мотивирани, одговорни и со високоразвиени морални квалитети со примерен војнички изглед и однесување; – питомците ги дополнија основните лидер- ски знаења за работа со луѓе и како истите во иднина да ги применуваат во обуката и во секојдневните активности со војниците; – военостручно и методски се оспособија за основните командирски должности за успешно реализирање на задачите, ква литетно изведување на обуката и командување и контрола со единицата; – психофизички се подготвија за извршување на своите должности и добиени задачи во

денови, односно 54 наставни часови. 2. Стручно-специјалистички дел со време- траење од 24 работни денови, односно 144 наставни часови. На почетокот на курсот, раководителот на

лидерскиот курс за командири на водови го одржа првиот работен состанок со сите кандидати за офицери и ги запозна со пер-соналот, целите, задачите, организацијата на курсот, стандардите и кодексот на честа. Ра-ководителот на лидерскиот курс за команди-ри на водови ги имплементира стандардите за завршување на курсот и овие стандарди се применуваа за целото времетраење на курсот. Постигнатите резултати (успехот или неуспехот) се евидентираа во постоечката документација и истата е дел од досието кое го води Кадровската и персоналната служба на ГШ на АРМ, Воената академија и едини-ците. Општиот дел на курсот се реализараше во гарнизонот во Скопје, поточно во касарна „Гоце Делчев“ и на полигоните за обука и изведување на гаѓања на територијата на гарнизонот. Општиот дел на курсот опфаќа: подготовка, изведување на обуката во те-ренски услови и преместување и сместување на кандидатите на курсот во единиците-уста-новите на АРМ за реализација на стручно-специјалистичкиот дел. Во првиот дел се обработуваа теми од след-ните предмети: – Основи на военото командување и лидер-ство, реализирани од доц. д-р Лазар Ѓуров, мајор на ВА, доц. д-р Андреј Илиев, мајор на ВА, м-р Никола Клетников, потполков-ник на ВА и мајор Игор Наќев од ВА. – Вооружување со настава на гаѓање, из-ведена од капетан Јорданчо Везенковски, командир на наставна група во Центар за обука на питомци. – Инженериска обука, изведена од капетан Звонко Атанасовски од Инженерскиот баталјон на АРМ. – Тактичка обука, изведена од инструктори од Баталјонот на Военa полиција на АРМ. – Военa топографија, изведена од асистент м-р Александар Петровски, капетан на ВА. – Физичко образование, изведена од м-р Владо Ивановски, виш предавач. Во рамките на вооружување со настава на гаѓање се реализира подготвително гаѓање со пиштол на реден број 1. Во рамките на инженериската обука се ре-ализираат вежби со боеви МЕС: палење на експлозивно полнење со бавногорлива за-палка и поединечно поставување на боева ПТ мина. Во рамките на воената топографија се ре-ализира темата „Ориентационо-кондиционен марш по азимут на непознато земјиште-дење“. Стручно-специјалистичкиот дел опфаќаше стручно-специјалистичко оспособување на кандидатите за офицери за команди-ри на водови-лидери за следните родови: пешадија, врски и АРЕ ПВО. Стручно-специјалистичкиот дел на курсот се реализира во единиците и установите по видови и родови. Питомците беа поделени според родот и додадени на основните еди-ници на АРМ. Во пешадиските баталјони во Куманово, во Штип, во Тетово и во Кичево на ККВ беа 19 питомци од родот пешадија. Во Баталјонот за врски во касараната „Илин-ден“ беа 9 питомци од родот врски и во баталјонот АРЕ за ПВО во касараната „Пе-тровец“ беа 7 питомци од родот АРЕ за ПВО.

Во сите гарнизони питомците беа ставени во улога на изведувачи на основната обука, при што секојдневно, еднаш неделно и сев-купно се оценуваа за покажаните знаења и вештини при реализирање на обуката во согласност со образецот за оценување. Следењето на кандидатите за офицери се реализираше секојдневно, за што се воде-ше соодветна документација. Забелешките и оценките се водеа одделно за секој кан-дидат, секојдневно, и седмично. Седмич-ното оценување е збир на секојдневните оценувања во текот на една седмица. На крајот на курсот секој кандидат доби заклуч-на оценка од лидерскиот курс за командири на водови. Она што е особено важно е што кандидатите мораа да се залагаат максимал-но во реализирањето на зададените теми и да покажаат високи знаења пред своите ко-леги и пред професионалните војници, затоа што како идни командири на водови својата кариера и авторитет ќе го градат токму

заед- но со нив. Тимската работа е една од може- би најважните работи и одлики на војничката професија и мора да се применува затоа што имаа образци за меѓусебно оценување помеѓу кандидати на ККВ 2015. Во тој пе- риод се изведуваа теми поврзани за боеви гаѓања, извежбувања и вежби на вистинско растојание. Питомците од родот пешадија по предметот Тактичка обука ги реализираа темите од: патролирање, движење до воспоставување на борбен допир, офанзивни борбени дејства на вод, дефанзивни борбени дејства на вод, содејство со ОМЕ, заседни дејства, борба против ДТГ, борбени вежби и гаѓање со пешадиско вооружување и орудија. Питомците од родот врски реализираа стручно-специјалистичка обука со теми од предметите: Комуникациски и информатич- ки уреди и системи, Информатичка безбед- ност и Криптозаштита на информациите, Документи за КИС и документи за работа на комуникациски и информациски уреди и системи и Тактика на родот врски. Питомците од родот АРЕ за ПВО реа- лизираа стручно-специјалистичка обука со теми од предметите: Артилериско-ракет- но вооружување со теорија и правила на гаѓање за ПВО (поточно за противавионски топ, преносен ракетен комплет и самооден ракетен систем) и од предметот Тактички процедури и тактика на АРЕ за ПВО. Стандарди на лидерскиот курс се основните лидерски квалитети и способности. Со успешно завршување на лидерскиот курс за командири на водови, кандидатите за офицери на курсот се здобија со следните лидерски квалитети: доверба во потчинети- те, добар учител, комуникативност, ефикас- но користење и управување со времето, интуитивност, отстранување на потчинетите кога за тоа има потреба, грижа за потчине- тите, визионерство, контрола на амбициите, способност за раководење со состаноци, разбирање на процесот на донесување од- луки и нивно извршување, транспарентност и пристапност, решителност, самокритич- ност, доследност, отвореност за идеи, досто- инственост и чесност. Со завршување на лидерскиот курс за ко- мандири на водови, кандидатите за офи- цери се во состојба да се најдат себеси, да бидат мотивирани, да ги гледаат работите од повеќе гледни точки, да слушнат за да до- знаат, да изградат тимови, да ги разрешат грешките, жалбите и критиките, да постават цели, да имаат концентрација и дисциплина, да постигнат рамнотежа, да создадат пози- тивен ментален став и да ја развијат моќта на воодушевување. Кодексот на честа за кандидатите за офи- церите на лидерскиот курс за командири на водови претставуваше основа на принципот во кој интегритетот е суштински поим за секој поединец. Логото на Кодексот на че- ста гласи: „Кандидат кој не лаже, не мами, не краде или ги толерира оние кои тоа го прават”. Дизајнирањето на Кодексот на че- ста е насочено кон развивање на индивиду- алните способности на кандидатот, нивното насочување кон позитивните вредности, постигнување на врвни резултати во обука- та и развивање на меѓучовечките односи.

Кандидатите за офицери треба да работат за своето и за доброто на другите кандидати за офицери и инструктори, припадници на курсот. Секој кандидат и припадник на кур- сот, доколку беше фатен или посочен како го прекршува логото или некој негов дел, можеше да биде отстранет од курсот и дис- циплински да одговара според пропишаните дисциплински мерки, но питомците покажаа зрелост и сериозност во извршувањето на своите должности, со што уште еднаш до- кажаа и покажаа што научиле од своите ко- мадири и професори во изминатите четири години на школувањето. Сите 35 кандидати за офицери успешно го положија и послед- ниот испит на ВА, а со тоа беа подготвени за одбрана на дипломскиот труд како завршен чин и услов за

промоција во првиот офицер-ски чин – потпоручник во АРМ и во армијата на Република Црна Гора.

д-р Ненад Танески м-р Александар Петровски